

1. Wat is de aanleiding?

Door de gaswinning uit het Groningenveld ontstaan aardbevingen met ingrijpende gevolgen voor de inwoners van Groningen. Deze aardbevingen kunnen leiden tot onveilige gebouwen en schade. Om deze onveilige situatie te bestrijden is in 2018 besloten de gaswinning in Groningen te beëindigen. Ook is besloten de versterkingsoperatie en schadeafhandeling in publieke handen te nemen. Met het wetsvoorstel versterken (hierna: wetsvoorstel) wordt de publieke aanpak van de versterking van gebouwen wettelijk verankerd. Uit het wetsvoorstel versterken volgt de noodzaak verschillende grondslagen uit te werken in lagere regelgeving. Dit voorstel voor een ministeriële regeling is daar een uitwerking van.

2. Wie zijn betrokken?

Deze ministeriële regeling richt zich hoofdzakelijk op de Nationaal Coördinator Groningen (hierna: NCG). Deze uitvoeringsorganisatie, die in opdracht van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) de versterkingsoperatie uitvoert, dient verschillende van zijn taken conform deze regeling uit te voeren. Daarnaast is deze regeling van belang voor eigenaren en rechtmatige gebruikers van de gebouwen in Groningen die deel uit maken van de versterkingsoperatie.

De regeling is in samenspraak met de NCG opgesteld. In het kader van de beoordelingsmethoden heeft de Nederlandse Organisatie voor toegepaste-natuurwetenschappelijk onderzoek (hierna: TNO) de typologieaanpak ontwikkeld. Het Adviescollege Veiligheid Groningen (hierna: ACVG) heeft de typologieën als onderdeel van de typologieaanpak gevalideerd. Het budget dat wordt vastgesteld voor de uitvoering van duurzaam herstel is belangrijk voor het Instituut Mijnbouwschade Groningen (hierna: IMG) voor de uitvoering van deze taak.

3. Wat is het probleem?

Tot eind 2018 lag de verantwoordelijkheid voor de versterking bij de NAM. Het oppakken van de versterkingsoperatie verliep echter niet naar wens, terwijl het van groot publiek belang is om de gebouwen in Groningen, die niet aan de veiligheidsnorm voldoen, snel te versterken. Daarom heeft het kabinet besloten om gehoor te geven aan de breed gedragen wens om de operatie ter versterking van de gebouwen publiek te maken. Dit publieke traject staat beschreven in de wet. Met de ministeriële regeling worden de nadere regels om dit publieke traject vorm te geven verder uitgewerkt om de operatie goed te doen laten verlopen en bijvoorbeeld kosten die voortkomen uit de versterking te kunnen vergoeden.

4. Wat is het doel?

De ministeriële regeling geeft nadere regels over de publiekrechtelijke uitvoering van de versterkingsoperatie. Deze nadere regels hebben betrekking tot:

- 1) de verrijking van de risicoprofielen uit de seismische dreigings- en risicoanalyse;
- 2) de versterking in eigen beheer;
- 3) de vergoeding van schade die een direct gevolg is van de versterking;
- 4) de situaties waarin een verkorte termijn geldt voor het nemen van een versterkingsbesluit;
- 5) Herbeoordeling;
- 6) de toepassing van beoordelingsmethoden;
- 7) de verwijzing naar de begrotingswet ten behoeve van het budget voor duurzaam herstel.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Het is van groot publiek belang om de gebouwen in Groningen, die niet aan de veiligheidsnorm voldoen, snel te versterken. Dit is niet alleen in het directe belang van de eigenaar/bewoner maar geldt ook voor derden, bijvoorbeeld ten aanzien van de nabijgelegen gebouwen. Het belang van de veiligheid van de inwoners van Groningen maakt overheidsinterventie noodzakelijk. Om de versterking uit te voeren en kosten te kunnen vergoeden is overheidsinterventie noodzakelijk.

6. Wat is het beste instrument?

Uit het feit dat de bredere kaders voor de publieksrechtelijke aanpak worden ingevuld bij wet en algemene maatregel van bestuur volgt als vanzelf de noodzaak om meer gedetailleerde en praktische uitwerking van deze aanpak uit te werken per ministeriële regeling.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Deze ministeriële regeling heeft impact op de eigenaren van circa 27.000 gebouwen binnen de versterkingsopgave. Niet voor alle resterende eigenaren met een gebouw in het versterkingsprogramma zal echter sprake zijn van dezelfde gevolgen. De mate waarin de regeling gevolgen heeft is namelijk afhankelijk van op welk moment het versterkingsproces eindigt, de situatie van het specifieke geval en de keuzes die de eigenaar maakt over de invulling van zijn versterkingsproces.

Daarnaast heeft de ministeriële regeling impact op de NCG die een groot deel van hun taken op basis van deze regeling dient uit te voeren.